

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1430/18-J

Název	Mateřská škola se speciálními třídami Kamenice nad Lipou, Na Besídce 632, okres Pelhřimov
Sídlo	Na Besídce 632, 394 70 Kamenice nad Lipou
E-mail	ms.kam@centrum.cz
IČ	49 029 631
Identifikátor	600 061 141
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jaroslava Váchová
Zřizovatel	Město Kamenice nad Lipou
Místo inspekční činnosti	Na Besídce 632, Kamenice nad Lipou
Termín inspekční činnosti	21. a 24.-26. 9. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem

Charakteristika

Mateřská škola se speciálními třídami Kamenice nad Lipou, Na Besídce 632, okres Pelhřimov vykonává činnost mateřské školy (dále škola), školní jídelny a školní jídelny-výdejny. Mimo kmenovou školu zahrnuje i jedno odloučené pracoviště na adrese Vítězslava Nováka 428. Škola se ve své činnosti profiluje zajištěním optimální péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami a rozvojem ozdravných a estetických činností.

Ke dni inspekční činnosti (dále IČ) bylo ve škole zapsáno v osmi heterogenních třídách 172 dětí ve věku od dvou do sedmi let. V posledním roce před vstupem do základní školy je 34 dětí, z toho devět dětí s odloženou povinnou školní docházkou. Škola zřídila dvě speciální třídy, v jedné se vzdělávají děti s vadami řeči (12), ve druhé se vzdělávají děti s více vadami (6).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola zpracovala v roce 2017 na základě analýzy koncepční záměry rozvoje na období tří let. Stanovené cíle jsou reálné, ale jejich naplňování není ve všech případech úspěšné, např. v profilované oblasti péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Vedení sice vyhodnocuje stav rozvoje školy, avšak ne vždy přijímá účinná opatření ke zlepšení stavu.

Při vzdělávání škola postupuje podle školního vzdělávacího programu (dále ŠVP), který není v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem. Pozitivem jsou doplňující vzdělávací projekty (např. environmentální), které škola účelně při vzdělávání dětí využívá. Škola realizuje množství nadstandardních aktivit, kterých se neúčastní všechny děti. Nabídka aktivit je sice uvedena v ŠVP, ale bez srozumitelných informací pro rodiče o možnosti tohoto nadstandardu pro své děti využít, včetně toho, že jsou bezplatné.

V oblasti řízení školy došlo v porovnání s předchozí IČ ke zhoršení. Nastavený systém užšího vedení vykazuje celkovou nefunkčnost. V jeho rámci je informovanost, vzájemná komunikace a spolupráce omezena na minimum. Nedostatky byly shledány v nastavení a rozvíjení funkčního kontrolního systému, pedagogickém řízení vzdělávání včetně účinné realizace evaluace pedagogického procesu a manažerských schopnostech (účelné rozdělení a kontrola výkonných kompetencí).

Předškolní vzdělávání zajišťovalo 14 učitelek, z toho jedna nekvalifikovaná a dvě kvalifikované asistentky pedagoga. Ředitelka zajistila doporučené každodenní delší souběžné působení učitelek ve většině tříd, což bylo při vzdělávání v běžných třídách většinou účelně využíváno.

Potřeby dalšího vzdělávání (dále DVPP) nejsou celkově systematicky vyhodnocovány, plánovány a realizovány. Předložený plán DVPP byl formální, nereagoval na aktuální potřeby školy. Pedagogické pracovnice včetně ředitelky se účastnily vzdělávacích seminářů. Získané poznatky si učitelky vzájemně dle vyjádření předávaly. Jejich přínosnost a účelná aplikace v praxi však již nebyla kontrolována ani monitorována, nebyla poskytována účelná zpětná vazba. Ředitelka podporuje kladné mezilidské vztahy, vzájemná spolupráce mezi pedagogy se většinou daří. Avšak celkový vnitřní informační systém se jeví jako nepružný a nefunkční.

Nastavená organizace vzdělávání ne vždy zohledňovala potřeby a zájmy dětí a nezajišťovala psychohygienické zásady i plynulost činností v průběhu dne. Během IČ nerespektovalo v několika případech zdravotní cvičení biorytmus dětí, bylo zařazeno těsně po přesnídávce. Dále byly zjištěny nedostatky v organizaci stravování a jeho plynulosti. V některých případech se objevovaly velmi dlouhé prostoje mezi podáním jednotlivých jídel. Děti

ze speciální třídy překonávaly s plnými talíři schody, což mimo jiné ohrožovalo i jejich bezpečnost. Jako problematické se jeví i delší spojování tříd na odloučeném pracovišti, či narušující zajištění běžného vzdělávání v době výuky bruslení. Množství nadstandartních aktivit např. jóga, výuka anglického jazyka, keramika, bylo v ŠVP nevhodně zařazeno v těsné době poobědové, na což ředitelka v době IČ ihned zareagovala časovou změnou.

Zlepšování materiálních podmínek školy od poslední IČ směřovalo do vnitřní i vnější vybavenosti.

Prostory školy jsou pro vzdělávání dětí podnětné. Většinou působí vesele, dětsky, jsou vyzdobené dětskými pracemi. Úroveň vybavení dvou budov je poměrně rozdílná. Množství didaktických pomůcek, hraček a dalšího materiálu se jeví jako dostačující, je průběžně doplňované a dětem většinou běžně dostupné.

Umístění speciálních tříd v budově školy ani jejich organizace některých činností během dne není optimální zejména vzhledem k dětem imobilním (překonávání schodů).

Děti jsou pravidelně poučovány o nutnosti dodržování pravidel bezpečného chování a ochrany zdraví. Kontrolovaný vstup do budov je zajištěn. Pozitivním zjištěním je, že k úrazům dochází ve škole ojediněle. Během IČ však byla zjištěna bezpečnostní rizika např. nedostatečné zajištění čisticích prostředků (odstraněno během IČ), shrnutý koberec (třída Veverka).

Primární prevence rizikových jevů probíhá průběžným způsobem, což bylo zjištěno při inspekčních hospitacích. V preventivních aktivitách je kladen důraz zejména na spolupráci se zákonnými zástupci.

Partnerské vztahy se zákonnými zástupci dětí jsou hodnoceny jako přínosné. Škola pro ně využívá většinou funkční komunikační a informační systém. Preferován je osobní kontakt a školní nástěnky s cílem zvýšení otevřenosti školy vůči veřejnosti. Ke vzájemné informovanosti slouží i školní internetové stránky a neformální akce školy.

V oblasti další partnerské spolupráce se škole daří rozvíjet vztahy se zřizovatelem, zejména v rámci spolupodílení se na kulturních a dalších akcích a zlepšování podmínek pro vzdělávání. Dále škola spolupracuje v rámci možností s místními školami, dětským domovem, školskými poradenskými zařízeními, místními spolky, organizacemi atd.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované předškolní vzdělávání probíhalo v klidné a příjemné pracovní atmosféře. Učitelky svým empatickým a podporujícím přístupem, způsobem komunikace a chováním vytvářely atmosféru pohody a důvěry.

Zajímavá motivace probíhala v přímé návaznosti na osobní prožitky a zkušenosti dětí, což vedlo k vytvoření potřebného zájmu a soustředění, radosti ze společných zážitků a poznávání. Děti projevovaly aktivitu i zájem o výuku po většinu času, byl jim poskytnut prostor pro iniciativu a rozvoj spolupráce. Dané téma bylo po stránce obsahové zpravidla nastavené správně. Vzdělávací nabídka a učební pomůcky byly většinou pečlivě připravené a využité v souladu se vzdělávacími cíli.

Ve třídách bylo vytvářeno klima podporující učení, byla zastoupena zejména individuální práce, hra a činnosti v menších skupinách a frontální společná činnost s důrazem na přímé pozorování a prožitek. Využití uvedených forem a metod práce bylo až na výjimky v běžných třídách zdařilé a účelné. Ve speciální třídě bylo postrádáno širší využití podpůrných opatření (speciálních metod, forem a postupů, pořízených kompenzačních

pomůcek a speciálních didaktických materiálů). Modifikace a úprava výběru učiva nebyla plně přizpůsobena speciálním vzdělávacím potřebám dětí, stejně jako se neúplně dařila individuálně odlišná práce v návaznosti na doporučení školských poradenských zařízení a pedagogickou diagnostiku.

Dále byl v průběhu vzdělávání zpravidla dostatečně využit čas pro spontánní sociální učení a spontánní aktivity. Jejich vyváženost v poměru s řízenou činností byla dobrá, v jejich provázanosti se dařilo méně. Na děti byly většinou kladeny jasné, věkově přiměřené požadavky a uplatňován individuální přístup.

Podpora divergentního myšlení (např. hledání různých řešení, problémů) nebyla vždy optimální, stejně jako vedení dětí k souvislému vyjadřování a poskytování správného řečového vzoru. Učitelky děti vedly ke správným způsobům užití hraček, pomůcek a vybavení, stejně tak jako k jejich důslednému úklidu, dodržování hygienických návyků a uplatňování základních společenských návyků.

Většina aktivit u dětí posilovala pozitivní sebepojetí a sebevědomí, spontánní negativní projevy nebyly zaznamenány. Většinou bylo postrádáno vzájemné hodnocení i vedení k sebehodnocení dětí. Nicméně v průběhu celého vzdělávání se dětem dostávalo srozumitelné zpětné vazby, projevy i výkony byly oceňovány vzhledem k jejich možnostem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň dosahovaných výsledků předškolního vzdělávání většinou odpovídala očekávaným výstupům školního vzdělávacího programu (úvodní integrovaný blok). Adaptační obtíže dětí již zpravidla překonaly. V průběhu činností byly tvořivé, dovedly se rozhodovat, samostatně si vybrat potřebné hračky a pomůcky ke své aktivitě, dokázaly se domluvit na společném postupu, spolupracovat, pomáhat si a srozumitelně formulovat otázky. Zpravidla se chovaly kamarádsky, empaticky, byly zvědavé, aktivní a s chutí plnily zadané úkoly. S nadšením cvičily, zpívaly a recitovaly básničky, hrály pohybové hry, při kterých dodržovaly daná pravidla.

Výsledky vzdělávání jednotlivců jsou sledovány v některých částech jednotlivých oblastí vývoje dítěte. Aktuální informace o výsledcích každého dítěte mají sporadickou vypovídací hodnotu. Chybí též závěry či řešení nebo pedagogická opatření k dalšímu postupu při vzdělávání dětí a jejich dalšímu rozvoji. Ne vždy byla zjištěna provazována s vlastním průběhem vzdělávání.

V době IČ škola sice měla vytvořenou strategii práce s dětmi s různou potřebou podpůrných opatření (dále PO), avšak rezervy vykazovala v její realizaci, vyhodnocování a přijímání opatření ke zlepšení stavu. Podpůrná opatření byla školou poskytována 18 dětem ve dvou speciálních třídách, z toho čtyřem dětem podle individuálního vzdělávacího plánu. V rámci PO byly některým dětem doporučeny finančně nárokové speciální pomůcky, které však nebyly při inspekční hospitaci využity. Inkluzi dětí koordinuje ředitelka-speciální pedagog, stejně jako spoluprací se školskými poradenskými zařízeními (dále ŠPZ) a dalšími specialisty. Zapojení asistentek pedagoga bylo učitelkami většinou funkčně využíváno.

Závěry

Vývoj školy

- zlepšení materiálních podmínek celé školy

- zhoršení v oblasti zajištění bezpečnostních podmínek
- změna úrovně hodnocení péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami (nedosahuje příkladu dobré praxe)
- snížení úrovně v oblasti řízení školy

Silné stránky

- podpora kladných mezilidských vztahů
- empatický a podporující přístup učitelek k dětem
- podnětné prostředí pro vzdělávání

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nedostatky v řízení školy, zejména v oblasti manažerské, hodnotící a kontrolní
- nedostatečná kontrola a nezajištění bezpečnosti některých prostor školy
- rezervy v zajištění podmínek respektujících biorytmus dětí
- malá míra využívaného spektra doporučených podpůrných opatření

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- efektivně nastavit a realizovat výkonné kompetence, hodnotící a kontrolní činnost, přijímat odpovídající a účinná opatření ke zlepšení stavu činnosti školy
- účelně nastavit a realizovat vnitřní informační systém
- zajistit podmínky v souladu s psychosociálními zásadami (respektovat biorytmus dětí)
- podpůrná opatření využívat v plném spektru doporučení
- vytvořit ucelený systém pedagogické diagnostiky a zajistit účelné využívání závěrů ve vlastním průběhu vzdělávání

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ihned odstranit bezpečnostní rizika a ve lhůtě do šedesáti dnů odstranit další nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do šedesáti dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 3. 9. 2018
2. Dopis Krajského úřadu Kraje Vysočina ve věci souhlasu se zřízením 2 tříd podle § 16 odst. 9, čj. KUJI 42185/2018, ze dne 4. 6. 2018
3. Výpis z usnesení 62. zasedání rady města Kamenice nad Lipou, které se konalo 17. září 2018, ze dne 19. 9. 2018 (souhlas se žádostí o výjimku z počtu dětí ve třídách)
4. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, zdravotní způsobilost, trestní bezúhonnost pedagogických pracovníků
5. Jmenování na pracovní místo ředitelky, s účinností od 1. 8. 2012
6. Osvědčení - Studium pro ředitele škol a školských zařízení, ze dne 9. 5. 2006
7. Plán DVPP - Plán profesního růstu učitelek, školní rok 2018/2019, přehled absolvovaných seminářů
8. Školní vzdělávací program Duha pro předškolní vzdělávání, s platností od 1. 9. 2017
9. Roční plán pro školní rok 2018/2019
10. Školní řád, čj. D-271/2018, s účinností od 1. 9. 2018
11. Vnitřní řád školní jídelny, ze dne 20. 12. 2017
12. Třídní knihy, docházka dětí
13. Rozhodnutí ředitelky školy
14. Školní matrika
15. Dokumentace dětí s potřebou PO
16. Pedagogická diagnostika
17. Rozvržení pracovní doby jednotlivých pracovníků do měsíčního cyklu, ze dne 24. 8. 2018
18. Snímek přímé práce PP – ředitelka, zástupkyně
19. Zápisy z pedagogických rad
20. Koncepce a dlouhodobé cíle, ze dne 29. 8. 2017
21. Kniha úrazů dětí
22. Hodnocení činnosti školy, školní rok 2017/2018, čj. D-170/2018
23. Plán hospitační činnosti, hospitační záznamy
24. Organizační řád, čj. D-272/2018, s účinností od 1. 9. 2018
25. Školní preventivní program

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavla Srnská, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Ing. Václav Čech, školní inspektor

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

V Jihlavě 2. listopadu 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jaroslava Váchová, ředitelka školy

V Kamenici nad Lipou 9. listopadu 2018